

PAŠIJE PRAŽSKÝCH ŽIDŮ

Na skonání pak soboty, když již svítalo na první den po sobotě, vstoupil kněz s tělem Kristovým do Židovského města. Židé mu vyšli vstříc nesouce v rukou kameny a volali, řkouce:

Ukamenován buď tento, neboť synem božím se činil!

Potom děti židovské sbírajíce kamení po ulicích, vyšly proti knězi volající a řkouce:

Zlořečený, jež neseš ve svých rukou!

Vida pak to kněz, řekl křesťanům:

Proč nejste obtížní lidu tomuto? Skutek zajisté nejhorší učinil nade mnou. Vždyť jej máte nyní s sebou, ale mne zřídka mítí budete. I k čemu jest ztráta tato? Házejíce pak tyto kameny na tělo Kristovo činí, aby urazili jej i mne. Amen, amen, pravím vám, kdežkoli ohlášen bude skutek tento, po všem světě bude se říkati, že to učinili na potupu naší pravé víry.

Avšak oni vrhačí kamenů na Ježíše mocí rychtářovou jati byli vedeni do domu bířicova, jenž se obecně nazývá šatlava.

I stalo se, když to uslyšeli kazatelé chrámů pražských, řekli těm, kdož byli přítomni jejich kázáním:

Vskutku, nepomstíte-li náležitě křivdu učiněnou Ježíšovi, všickni budete snášeti potupu roku tohoto.

A když křesťané, tehdy naplnění milostí boží a horliví v jeho lásce, uslyšeli srdečně tyto řeči, zavrhuje naprosto rozhodnutí biskupů a konšelů, řekli sami k sobě:

Co učiníme zde, neboť tento nevěrný dav židovský mnoho zlých urážek nejen proti nám, nýbrž spíše i proti Ježíšovi směle činí? Necháme-li je tak, všickni potupu utrpíme s nimi.

Tu jeden z lidu křesťanského, jménem Ješek Čtverhranný, jsa jako nejvyšším knězem roku a času onoho, prorokoval, řka:

Užitečné jest vám, aby všickni židé stejně zemřeli za lid křesťanský, aby celý národ nezahynul.

Protož od toho dne a té hodiny zamýšleli pobíjí všechny židy, řkouce:

Aby snad nepřišla pomsta boží na nás, seberme majetky jejich a vyhladíme lid nevěrný se země živých.

Vidouc pak správa obce, že obecný lid plane velkým rozhořčením proti židovstvu, rozkázala bířicům, aby silným voláním po ulicích svolali shromáždění všeho lidu do radního domu pro uvarování se budoucích nebezpečí od židů. Ale božím řízením se stalo, že Duch svatý užil jazyka bířiců, volajících opak rozkazu. Volali totiž, aby z nařízení králova a konšelů veškerý lid zároveň dal se na loupež a na kažení židů. Když pak veškeren lid boží, jedním hlasem a zápalen proti židům zanicen, mezi

jejich ulice a hrady přišel se zbraněmi a šípy, zvedající nesčetné kameny přeukrutně na ně házeli.

Vidouce pak tuto zuřivost písaři, kněží a fariseové, shromáždili se v síni knížete židovského, kterýž slul Jonáš, neprospívající však ve lstivých a falešných radách, jak by Ježíše v jeho údech nejen zadrželi, nýbrž ihned zabili a usmrtili. Pravili pak:

Učínme to v den sváteční, aby vznikl větší rozbroj v lidu.

Stojíce pak křesťané venku po ulicích, viděli dva židy, jedoucí jejich středem. I volali, běžíce za nimi rychlým během:

Vskutku vy jste z nich, neboť i podoba i šaty vaše známy vás činí.

Oni však zapřeli a řekli: Nevíme, co pravíte; ukazující jim pleše čerstvě na hlavě vyholené, takže lživou a předstíranou nepravostí zdáli se kněžím. A tak nepravým předstíráním unikli rukám křesťanským.

A ti, kdož byli shromážděni v síni knížete židovského, hledali, jak by se zachránili před smrtí a pobili křesťany. A ustali v radách svých, neboť i sami byli pobiti.

Řekli pak křesťané:

Psáno jest: Bijme je a rozptýlí se všechny statky jejich, a než kohout po prvé zazpívá, všickni v ohni a mečem bídně zahynou.

Řekl pak onen Ješek Čtverhranný:

Hodní jsou smrti! Byt bych i měl zemřít s nimi v jejich záhubě, pro pomstění Ježíše nebudu se zdráhati.

Jonáš pak, kníže židovské, řekl: Smutna jest duše má až k smrti, smrti však nekonečné.

Odpovídaje, Ješek Čtverhranný řekl: Nezaraduji se plně, dokud se nepopjí meč a současně i duch můj krví židovskou. Duch můj zajisté k tomu hotov jest, tělo pak nikoli mdlé.

Obrátiv se pak k jiným vybízel je, aby i oni hned utvrdili bratří svých, aby se také modlili a bděli, aby nevešli v židovské pokušení:

Ne, jako oni chtějí, ale jak my chceme. Kalich, jež jim přichystal Bůh otec, nemine jich, ale vypijí jej. Staniz se vůle naše!

A když on ještě mluvil, přišel k nim zástup mnohý křesťanů s meči a šípy, kopími, kyji a zbrani, nikoli přemluvený od konšelů a starších obecních, nýbrž z božího vnuknutí, aby je zavraždili. A když přišli, dal jim jedno znamení, řka:

Kterýkoli dům vám ukázu, je plný nejpřednějších židů; podpalte a spalte je!

Oni židé však přistoupili k nim a řekli:

Přátelé, nač jste přišli?

Řekli křesťané vespolek: Proč tak dlouho jsme zde? Proč stojíme zahálejíce? Pochyťme a pobijme židy, aby se tak naplnila písmo.

A ihned vztáhli ruce na nevěrné židy ukrutně, nešetříce jejich věcí ani těl. Rozdělili pak mezi sebou jejich oděv, jeden každý kolik mohl uloupiti, a nemetali o ně los, nýbrž v celku a hromadně pobrali bez rozdílu nejen šaty, nýbrž i všechny poklady a nářadí jejich s nimi. Všickni pak, kdož tam byli přítomni, vztáhli ruce své bijíce je bez milosrdenství a utínajíce jim nejen uši, nýbrž i hlavy, ruce a nohy. A zda se jim tak nemělo státi podle soudu, který sami nad sebou vynesli, když řekli: Krev jeho na nás a na naše syny?

I řekli jim křesťané: Amen, amen, řečeno jest vám: Nyní uvidíte syna

člověka sedícího na pravici moci boží a přicházejícího na oblacích nebeských, v nějž my věříme. Uzřít otcové vaši, v koho jsou bodli, a koho jste kamenovali.

A opona ze synagogy hebrejské byla vzata a s ní všechny knihy prorocké, Mojžíšovy a talmud, a obráceny v užitek křesťanů. A spleťte korunu z hořících dřev, vstavili na hlavu a těla židů, a posmívající se jim, vložili je do ohně hořícího. A když se jim naposmívali, svlékli s nich jejich šaty a oblékli je v oheň a dali jim pít oheň smíšený s dýmem. A když okusili, musili pít.

A když bylo pozdě toho dne, stalo se veliké zemětřesení v Židovském městě a skály náhrobků pukaly a byly rozbity na jejich hřbitovech, hroby jejich od křesťanů otevřeny. A přece žádná těla židů nevstala, ale po dni soudném přijdou do bezbožného města pekelného a ukáží se Luciferovi a s ním mnohým démonům.

Od prvé pak hodiny noční, když oheň trávil domy židovské, stala se tma, slunce zapadlo nad vsí zemi až do svítání příštího dne. O, vskutku blahoslavená noc, jež oloupila židy, obohatila křesťany! Ó, nejsvětější náš hod Boží, o kterém věrní neposkvrnění, jedením beránka, totiž těla a krve Ježíše Krista, den předtím posilnění a z pout hříchů zkroutěným pokáním vysvobození, chodili v síle pokrmu toho, horlice pro dům a církev boží a jako lvi z úst dýšící oheň nešetřili ani nemluvnat ani šedin židovských. Dali tedy vše pod meč a oheň; odvedli jen několik málo ušlechtlejších dětí z rozpálené peci ohnivě, a ty potom střeva milosrdenství věrných křesťanů skrze znovuzrození svatého křtu ze tmy bludů židovské nevěry ke světlu pravé a ortodoxní víry přivedla, takže si je vzali za adoptivní syny a dcery. Neboť tehdy správa městská nemohla žádnou chytrostí udržet tak veliký a udatný nápor nízkého a obecného davu, aby pro pomstění křivdy boží nevykonali, k čemu je duch boží nejen v jediné hodině, nýbrž v jediném okamžiku shromáždil z různých míst velmi vzdálených v jednotu vůle a svaté víry. Stalo se pak to, aby byla naplněna písma: Přijdou dnové, v nichž řeknou: Blahoslavené neplodné, kteréž nerodily, a prsy, kteréž nekojily! Neboť tehdy říkali židé horám svých hradů: Padněte na nás, a pahrbkům svých domů: Přikryjte nás!

A tak, nepohnutí pokáním, nýbrž zatvrzelí ve své zlobě, za znění hudebních nástrojů mezi žarem ohňů, někteří z nich vlastními noži útroby své a svých dítek probodali, někteří s Jidášem, zrádcem Ježíše Krista, osidlem se oběsili.

Když pak nastalo ráno, shromáždili se přísazní měšťané, starší a konšelé města do radního domu a řekli:

Nikdo si nesmí nechati odnesené věci ani obrátiti je ve svůj užitek, neboť je to výtěžek lichvy.

To však neříkali z čistoty svého svědomí, nýbrž třesouce se strachem z královského veličenství. Nařizovali pak, vyvolávající hlasem bířiců po ulicích a náměstích, aby pod trestem smrti všecko bylo vráceno a uloženo v radním domě, slibující nadto veřejně, že těm, kdož vrátí, bude dána příslušná odměna právem předepsaná. Slyše to lid, který je povraždil, že se neprávem zmocnil statků lichvářských, žele toho na radní dům peníze a jiné nářadí vrátil a pohodil. Konšelé pak jim řekli:

Již jste čisti, ale ne všickni.

Věděli totiž, že někteří se zatvrzele vzpírají vrátit. Odpověděl jim lid:

Co nám do toho! Sami uvidí!

A veškeren zástup křesťanů, kteříž tu spolu byli u toho divadla, a viděli, co se dalo, tepouce mrtvoly židovské, navracovali se. A kdo svrchuřečené věci viděl, svědectví vydal a pravé jest svědectví jeho a on ví, že pravdu mluví, abyste i vy uvěřili.

Staly se pak tyto věci roku 1389 po vtělení pána našeho Ježíše Krista. Druhého pak dne, kterýž jest třetí den týdne, po pobití židů sešli se přední kněží a náčelníci obce s lidem, staří i mladí, ženy i panny, mniši, lupiči a rovněž i nevěstky k místu pobití večer učiněného. A když pohlíželi na nesčetné nahé mrtvoly židovské, ležící po domech a na ulicích a v blátě, s údy rozmanitě zohavenými a též popálené, poradivše se, aby vzduch zkažený z lichvářské tučnosti nenakazil obec, rozhodli, aby někteří nuzní a chudí křesťané, ovšem za určenou mzdu, snesli na hromadu všechny mrtvoly, které ještě oheň nestrávil, a aby je zpopelnili silným ohněm a přidali i tv, jestliže by které ještě našli živé v skrýších. I stalo se tak.

A téhož dne i v dalších potom následujících přemnohé oběho pohlaví děti a židé na své vlastní přání jsou pokřtěni, a s nimi i jedna stará židovka, jež po obrození křtu řekla prý svému zpovědníku, že viděla blahoslavenou pannu Marii, matku pána našeho Ježíše Krista, stojící nad branou židovskou. Tito pokřtění hlásali Krista, řkouce:

Jistě ten, jenž byl ukřižován, byl syn boží.

Oni pak, kteří po meči i ohni zůstali živí, byli jako zajatci uzavřeni v radním domě. Když to viděli křesťané, řekli pokyvuující hlavami:

Ha, ha, kteříž jste kamenovali Krista, domy vaše jsou zničeny, jež sotva ve třech anebo ve třiceti letech budou znovu postaveny.

Obecný pak lid křesťanský, pracující ustavičně v Židovském městě, aby našli poklady, nenechali kámen na kameni. Konšelé však, když se o tom doslechli, řekli:

Je třeba, abychom proti tomu zakročili, aby, až přijde král — jenž v těch dnech byl v Chebu — neřekl, že jsme v tom nic neučinili, aby poslední blud nebyl horší prvního.

I sebrali veliké množství ozbrojenců a řekli jim:

Jděte a ostříhejte, jakž víte.

A oni šli a obsadili Židovské město strážnými, zapečetivše dveře.